

SkogForsk
K-G Bergstrand
1993-10-06

Standardiserad datakommunikation

Anteckningar från möte med standardgruppen 93-09-28

Närvarande:

Hans Göran Ask, Mobila
Ingemar Coggman, Tergo
Leif Johansson, FMG Timberjack
Jari Marjomaa, Metsäteho
Anders Nylund, Fabec Konstruktion
Bengt-Arne Walldén, Valmet Logging

Bengt Andersson, SkogForsk
Karl-Georg Bergstrand, SkogForsk
Jan Sondell SkogForsk

1. Variabler

Följande tillägg avseende nya variabler och typer beslutades:

119	FRIKAP	1	kod	Kapning får ske i alla längder mellan min- och maxgräns. 0=nej, 1 = ja 1...var116/1...var111
135	KAPMARG	1	cm	Övermålstillägg (utöver det generella) /längdklass/prismatris/trädslag 1...var118/1...var116/1...var111
163	VOLYMTYP	1	kod	Volymberäkning baseras på 0 = kapad längd i cm (<i>default : Fentland</i>) 1 = avsedd längd enl var132 2 = kapad längd i fallande dm Alt 2 är default om typ 2 och 3 saknas eller är angivna med värde noll.
		2	cm	Modulstart för volymsgrundande längd
		3	cm	Modulsteg
203	ANTSTOLGD	1	st	Antal stockar/längdklass/prismatris/trädslag. 1...var118/1...var116/1...var111
204	ANTSTODIA	1	st	Antal stockar/diamklass/prismatris/trädslag. 1...var117/1...var116/1...var111
224		5	st	Antal massaträd/trädslag: 1...var111
225		5	st	Antal stockar/trädslag: 1...var111
226		5	st	Antal massabitare/trädslag: 1...var111
227		5	st	Antal timmerstockar/trädslag: 1...var111

232		9	st	Antal bitar /förare/prismatris/stamslag/trädslag. 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
234		9	m	Antal löpmeter /förare/prismatris/stamslag/trädslag. 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
236		5	m3fub	Producerad volym i fast mått /prismatris/stamslag/trädslag. 1...var116/1...var122/1...var111	
		6	m3fpb	Producerad volym i fast mått /prismatris/stamslag/trädslag. 1...var116/1...var122/1...var111	
		7	m3fub	Producerad volym i fast mått förare/prismatris/stamslag/trädslag. 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
		8	m3fpb	Producerad volym i fast mått förare/prismatris/stamslag/trädslag. 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
		9	m3	Producerad volym /förare/prismatris/stamslag/trädslag. 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
238	VÄRDE	1	relativ	Produktionsvärde/prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111	
		2	SEK	D:o/prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111	
		3	relativ	D:o/förare/prismatris/stamslag/trädslag: 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
		4	SEK	D:o/förare/prismatris/stamslag/trädslag: 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
239	FÖRDKOST	1	relativ	Fördelningsappteringskostnad /prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111	
		2	SEK	D:o/prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111	
		3	relativ	D:o/förare/prismatris/stamslag/trädslag: 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
		4	SEK	D:o/förare/prismatris/stamslag/trädslag: 1...var211/1...var116/1...var122/1...var111	
241		5	m3fub	Totalvolym/trädslag: 1...var111	
		6	m3fpb	Totalvolym/trädslag: 1...var111	
242		3	m3fub	Totalvolym/förare/trädslag 1...var211/1...var111	<i>ft massavedsvolym</i>
		4	m3fpb	Totalvolym/förare/trädslag 1...var211/1...var111	
		5	m3fub	Totalvolym/trädslag: 1...var111	
		6	m3fpb	Totalvolym/trädslag: 1...var111	
243		5	m3fub	Lumpvolym/förare/trädslag: 1...var211/1...var111	
		6	m3fpb	Lumpvolym/förare/trädslag: 1...var211/1...var111	
245		3	m3fub	Totalvolym/förare/trädslag 1...var211/1...var111	<i>ft massavedsvolym</i>

		4	m3fpb	Totalvolym/förare/trädslag 1...var211/1...var111
		5	m3fub	Totalvolym/trädslag:1...var111
		6	m3fpb	Totalvolym/trädslag:1...var111
247	ANTLUMP	1	st	Antal lumpbitar/trädslag: 1...var111
		2	st	Antal lumpbitar/förare/trädslag: 1...var211/1...var111
248	LUMPMETER	1	m	Lumplängd/trädslag: 1...var111
		2	m	Lumplängd/förare/trädslag: 1...var211/1...var111

Variablerna 2 och 13 ska finnas i produktionsfilen om en motsvarande aptfil existerar.

125-127

Variablerna 120 och 134 ska finnas i produktionsfilen.

Valmet mutar preliminärt in variablerna 136 (maximalt tillåten avsmalning), 196 (styckandel) och 197 (maxavvikelse). Behovet utreds.

SkogForsk ska ta kontakt med SDC och VMR angående behovet av samordning av standarder för produktionsrapportering.

2. Nytt timmerklassningssystem

Aktuell mätinstruktion bifogas. Instruktionen kan dock komma att ändras ytterligare innan den (i vissa virkesmätningsområden) tas i bruk fr.o.m. augusti 1994.

3. Prislistehantering

Anmäldes att Södra troligen kommer att vidareutveckla sitt registreringsprogram för prislistor så att det kan skapa filer med prislisteinformation för överföring till administrationsprogrammen (Daptbas, Loggman och Skog).

4. Virkesmätning i skördare

Jan Sondell redogjorde för läget avseende studier tillsammans med Södra. Slutsatser som kan dras är:

- Det är möjligt att virkesmäta i skördare
- Bättre kalibreringssystem måste utvecklas
- Kontrollmätning bör ej ske i skogen utan vid industri (specialmärkning av kontrollstockar)
- Programvaran i skördardatorerna måste anpassas

Rapport från studierna kommer senare i höst.

5. Kalibrering

SkogForsks preliminära kravspecifikation för kalibreringshjälpmedel presenterades.

Jari Marjomaa redogjorde för erfarenheter av kalibrering och virkesmätning i Finland. Senaste version av standarden för kalibreringhjälpmedel bifogas.

Standard för filstruktur vid datorstödd aptering.

Fördelningsaptering mellan sortiment.

Beskrivning av nya variabler föreslagna av Valmet Logging AB.

196	SORTLISTA	1	o/oo	Styckandel/prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111
		2	o/oo	Volymandel/prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111 (Promille räknas över alla sortiment i samma trädslag.)
197	MAXAVVSORT1	SEK		Maxavvikelse vid fördelningsaptering mellan sortiment.
		2	o/o	Avvikelse/prismatris/trädslag: 1...var116/1...var111

Vid fördelningsaptering har tidigare enbart fördelningsönskemålen för sortimenten (variabel 191 SPECLISTA) samt den tillåtna maxavvikelsen av priset för fördelningsapteringen (variabel 192 MAXAVVIK) angivits. Eftersom fördelningsapteringen önskemålsmatris enbart anger den relativa fördelningen inom ett sortiment finns ingen metod (förutom med sortimentens priser) för styrning av stockfördelningen mellan sortiment. Om de apterande sortimentens prisskillnad är stor kommer fördelningsapteringen att bli enkel, eftersom enbart andra längder av samma sortiment kan bli aktuella. I detta fall fungerar de befintliga variablerna bra om enbart klassutfallet behöver styras. Om prisskillnaden är liten eller om olika pristyper används är valet mindre självklart. I detta fall är det möjligt att välja ett annat sortiment för att bristen där är stor i en längd/diameterklass. Om systemet fritt får välja sortiment efter lokal brist har man fri fördelningsaptering. Denna typ av aptering har nackdelen av att mindre önskade sortiment kan väljs pga sitt lokala underskott i en längd/diameterklass. Dessutom kan "krig" uppkomma mellan sortiment för att det alltid finns klasser med brist. Detta ökar kostnaden utan att fördelningen blir bättre. Den tidigare beskrivna sortimentsvisa fördelningsaptering ger en styrning mot mest värdefulla sortiment, men kan ge en sämre fördelning och högre kostnad eftersom den inte utnyttjar alla möjligheter till fördelningsaptering.

Om man kan ange den önskade fördelningen mellan sortimenten kan nackdelarna med den fria fördelningsapteringen undvikas. Apteringsystemet kan inse när önskemål av en klass i ett sortiment är uppnådd relativt antal avverkade träd och denna klass kommer inte längre fördelningsapteras även om den relativa fördelningen är lägre än den som angivits i variabel 191. Därmed kan "kriget" mellan sortimenten undvikas. Om ett sortiment alltid önskas över ett annat, sätts fördelning så att detta sortiment alltid har brist relativt det konkurrerande. Detta innebär att förhållandena mellan sortimenten i variabel 196 får ses som ett styrmedel mer än önskad fördelning, om prislistor och skog ej gör det möjligt att uppfylla fördelningen. Även sortiment utan fördelningsaptering har ett önskemål, men om dessa sortiment har en icke aktiv sortimentfördelning (dvs det finns inte någon maxavvikelse angiven för sortiment i variabel 197 eller att variabel 197 inte finns) kan naturligtvis systemet inte göra någon påverkan av deras fördelning. Den angivna fördelningen är mer en angivelse för hur stor del som inte är fördelningsapterad.

Om apteringssystemet aktivt skall styra fördelningen mellan sortimenten mot önskad andel måste tillåten maxavvikelse för sortimentfördelningen anges. Denna fördelningsmetod fungerar oberoende om fördelningsaptering används på sortimentet eller inte. Om ett sortiment har både maxavvikelse enligt fördelningsaptering och sortimentfördelning kan de båda maxavvikelserna summeras vid val av stock om inte sortimentet var ursprungligt väreapteringsval. De båda avvikelserna aktiveras oberoende av varandra beroende på vilken typ av brist som uppstått.

Sammanfattning.

Om variabel 196 ej finns används sortimentvis fördelningsaptering (som dagens standard föreskriver).

Om alla element i variabel 196 är noll används fri fördelningsaptering.

Om fördelningsönskemål finns i variabel 196 sker fri fördelningsaptering på sortiments klasser med absolut brist, dvs om: $\text{styckeandel_klass} > \text{antal_stockar_klass} / (\text{antal_stockar_totalt} * \text{styckeandel_sortiment})$.

Om variabel 197 har maxavvikelse för sortimentet sker sortimentfördelningsaptering.

Konstruktören av apteringsinstruktionen bör för ett sortiment beakta summan av maxavvikelse enligt variabel 192 och 197 eftersom denna påverkar kostnaden för fördelningsapteringen. Ett fördelningsapterat sortiment bör fylla sin kvot på enbart maxavvikelse i variabel 192.

Ett användningsområde för variabel 196 är som styrparameter för fördelningsaptering (att automatisk stänga av fördelningsapteringen på en klass när önskemålet är uppfyllt). I detta fall finns ej variabel 197.